

NÚVOL

Àngels a Catalunya

Guillem Clua debuta a la Sala Gran del TNC amb 'Justícia', un retrat dels darrers vuitanta anys de la nostra història

Oriol Puig Taulé

Cronista i crític teatral. Cap de L'Apuntador.

[@oriolpuigtaule](#)

12/02/2020

Aquest dijous és nit d'estrena al TNC. **Guillem Clua** presenta el seu text *Justícia*, un encàrrec del teatre nacional que, amb direcció escènica de **Josep Maria Mestres**, ocuparà la Sala Gran durant sis setmanes. Després de Jordi Casanovas (*Una història catalana*), Pere Riera (*Barcelona*), Pau Miró (*Victòria*) o Josep Maria Miró (*Temps salvatge*), la dramàtúrgia catalana contemporània (masculina) torna a pujar a la sala més gran de totes les sales que es fan i es desfan. Clua ha escrit un text llarg i ambiciós, per a deu actors, per a una sala tan enorme i exigent com la Gran del TNC. **Josep Maria Pou** n'és el (gran) protagonista.

Xavier Albertí, gran amant de farcir el seu discurs amb pinzellades històriques, va iniciar la presentació de l'espectacle recordant que, fa nou anys, arran de l'estrena de *Gang Bang (obert fins a l'hora de l'Àngelus)*, **Josep Antoni Duran i Lleida** (el recorden?) va afirmar que, si ell fos conseller de Cultura, no hauria permès que l'obra de **Josep Maria Miró** es fes al TNC. "Ara això no ho diria ningú", sosté

Albertí. L'obra de Clua dialoga amb aquesta tradició (Clua i Miró són de la mateixa generació), però també amb un altre text que també forma part de la història del teatre nacional, precisament de la seva estrena: *Àngels a Amèrica*, de **Tony Kushner**. Aquella “obra de maricons”, que tant va disgustar a polítics convergents i il·lustres intel·lectuals nostrats, va ser un dels motius pels quals Guillem Clua, periodista de professió, va decidir dedicar-se a la dramaturgia. A la presentació de *Justícia*, **Josep Maria Pou** (que al muntatge d'*Àngels a Amèrica* del 1997 interpretava l'advocat Roy Cohn), va destacar la valentia de **Josep Maria Flotats** a l'hora d'estrenar el TNC amb aquest text de Kushner, un dels més importants del segle XX. En un altre moment de la roda de premsa, **Vicky Peña** va tenir un petit *lapsus linguae* deliciós, i es va referir a aquell text com a “Àngels a Catalunya”. Permet-me que et manlevi el títol, Vicky.

Tot això no vol dir que **Guillem Clua** hagi escrit la versió catalana d'*Àngels a Amèrica*, però sí que ha escrit el seu text fins ara més ambiciós, on vol reflexionar sobre les identitats, siguin de tipus polític, socioeconòmic o afectivosexual. El jutge Samuel Gallart (interpretat per Pou) es jubila, i la seva família es reuneix per celebrar un gran sopar, acompanyats del mossèn amic de la família. Com ja s'han pogut imaginar, no són militants de la CUP. Partint del clàssic “sopar que surt malament”, tot un gènere en si mateix, Clua recorre la vida del personatge i, de retruc, els darrers vuitanta anys de la història de Catalunya. “Qui som?” o, més ben dit, “Què defineix allò que som?”, són les preguntes que recorren el text, on el jutge acaba sent jutjat per la seva família i el seu propi passat. “És un jutge que val per setze”, afirma Josep Maria Pou, que després de llegir el text va tenir molt clar que exigia un gran

compromís. *Justícia* pot fer pensar en *Agost*, de Tracy Letts, però aquí el naturalisme és trencat per elements de *thriller* i melodrama, amb elements brechtians com ara *flashbacks* i trencaments de la quarta paret. La gran escenografia del muntatge, disseny de **Paco Azorín**, obliga els actors a fer una actuació “atenta”, per la mateixa sorpresa que amaga. No direm res més.

El repartiment està format per veterans com **Josep Maria Pou**, **Vicky Peña** i **Manel Barceló**, actors de “mitjana edat” com **Roger Coma**, **Pere Ponce**, **Anna Sahun** i **Anna Ycobalzeta**, i joves com **Alejandro Bordanove** i els debutants (a la Sala Gran i al teatre, això sí que és fort) **Marc Bosch** i **Katrin Vankova**. El director **Josep Maria Mestres** ha gaudit molt amb un repartiment d'edats tan variades, i destaca que aquest és un muntatge que requereix una gran entrega per part dels intèrprets, tant a nivell tècnic com físic (allò que dèiem de l'escenografia). “El públic se l'ha de tractar com un ésser adult i intel·ligent”, i això és el que fa el text de Clua. “La Sala Gran és un gènere en si mateix”, afegeix Roger Coma, que afirma que en aquest espai “tot ha de créixer”, tant la veu de l'actor com la seva tonicitat muscular. (Xavier Albertí se'l mirava somrient). Tot i els inevitables paral·lelismes amb la història convergent de Catalunya (que és la nostra) i/o amb la família Pujol, Clua destaca que aquest text no és una biografia encoberta de ningú, i que és una ficció ambientada en diversos moments de la nostra història comuna. S'hi podran reconèixer referències, homenatges o picades d'ull (“Nazario i Ocaña manifestant-se a la Rambla”, especifica Manel Barceló), però ens trobem davant d'una ficció. De fet, el text té lloc el dia mateix de la funció.

Com ja és habitual, el TNC i Arola Editors han publicat el text de *Justícia*, amb un epíleg de **Sebastià Portell**, que es podrà adquirir per només tres euros al vestíbul del TNC, mentre durin les funcions. També s'acaba de publicar *Teatre reunit*, el volum dedicat al teatre de Guillem Clua, amb un pròleg escrit per **Isaias Fanlo** i que es pot trobar a les taquilles del TNC i llibreries habituals.
